

De Wit-Kornhorn schept meer gemak in de klassieke schep

Geen uitstekende delen en minder risico, wel maximale controle

De bats bestaat in zijn klassieke vorm al meer dan 75 jaar. Toch introduceert De Wit-Kornhorn een opvallende vernieuwing in de wereld van handgereedschap: een bats met geïntegreerde opstapjes, volledig vlak uitgevoerd en zonder uitstekende delen. Hierdoor blijft de schep niet langer haken achter kabels, wortels of andere obstakels in de bodem. In dit artikel duiken we in de techniek en het denkproces achter deze nieuwe bats.

Auteur: Karlijn Raats

‘De vraag kwam rechtstreeks uit de praktijk,’ vertelt Marcel Kok van De Wit-Kornhorn. ‘Opstapjes op een bats bestonden natuurlijk al. Die zijn essentieel om je schoenen te beschermen en om kracht goed over het blad te verdelen. Maar hoveniers en vooral grondwerkers liepen steeds tegen hetzelfde probleem aan: die opstapjes steken uit en blijven hangen achter wortels, kabels en leidingen. Dat frustrert, en dat wilden we oplossen.’

Ontwerpen zonder papier

Het ontwerpproces bij De Wit-Kornhorn is nuchter en praktisch. ‘Aan dit ontwerp komt nauwelijks papier te pas,’ legt Kok uit. ‘Het idee ontstaat in de praktijk en wordt vervolgens door het hele team besproken. Daarna maken we een prototype.’ Dat prototype wordt direct getest in de eigen proeftuin bij de fabriek. ‘Onze testers zijn mensen die zelf hovenier zijn geweest. Zij voelen meteen of iets werkt. Als het goed voelt, is het goed. Zo ontstaat een doordacht product dat in de praktijk niet teleurstelt.’

De nieuwe bats in actie. Hij blijft niet langer haken achter kabels, wortels of andere obstakels in de bodem.

Marcel Kok

‘Het idee ontstaat in de praktijk en wordt vervolgens door het hele team besproken. Daarna maken we een prototype’

Het blad van de bats zelf is niet opnieuw ontworpen, want de filosofie is: liever iets toevoegen dan weghalen. ‘Scheppen bestaan al honderden jaren; het recentste, klassieke basisontwerp is al meer dan 75 jaar ongewijzigd,’ zegt Kok. ‘Als iets goed is, moet je het niet veranderen. Dat hebben we dan ook niet gedaan. Het “vlakke” aan deze bats zit puur in het feit dat er geen uitstekende delen meer zijn ter hoogte van het opstapje. De technische uitdaging zat in het verbeteren zonder concessies te doen,’ aldus Kok. ‘Het opstapje maakt de bats beter bruikbaar, maar de basis – het model, de bladhoek, de radius – blijft exact hetzelfde. Dat heeft zich al bewezen.’

Opstapjes die niet uitsteken

De sleutel tot de vernieuwing ligt in moderne productietechniek. ‘Wij laseren al onze modellen,’ legt Kok uit. ‘Daardoor kunnen we aanpassingen doen op millimterniveau. Vroeger, bij stansen, zat je vast aan een matrijs. Wilde je iets veranderen, dan moest je een nieuwe laten maken, met kosten tussen de 10.000 en 20.000 euro. Met laseren volstaat een aanpassing in het computerprogramma. Zo konden we het model eenvoudig aanpassen en de opstapjes zodanig integreren, dat ze vlak liggen met het blad.’

Specificaties en materiaaltoepassing

De basis van de bats is een plat blad dat in verschillende breedtes en lengtes verkrijgbaar is. De aanduiding met twee of drie nullen zegt niets over kwaliteit, maar puur iets over de afmetingen van het blad. ‘De onderdelen dulstand (35 of 50 millimeter), bladhoek en bladradius hebben we bewust ongemoeid gelaten,’ vertelt Kok. ‘Wel hebben we speciale aandacht gehad voor de unieke dulverbinding van De Wit-Korhorn. Deze dynamische dul, oorspronkelijk afkomstig van Streuding beweegt mee met de houten steel. Doordat

hout altijd vocht bevat en werkt, krimpt en zet de steel. De dul beweegt mee, waardoor de steel veel langer stevig vast blijft zitten dan bij een statische, dichtgelaste dul. Qua contouren zijn de batsmodellen vergelijkbaar. Variabelen zijn wel de materiaaldikte, het wel of niet harden van het staal, en de afwerking. Voor een geheel andere weerstand in de grond moet je aan een ander model denken, zoals een spade voor zware kleigrond, die smaller en rechter is dan een schep voor de zandgronden.’

Kok licht ook het verschil toe tussen spades en scheppen. ‘Een spade wordt uit één stuk gesmeed. Een schep wordt geperst: eerst maak je een plat blad, daarna wordt het verhit en in vorm gebracht.’ Warmtebehandeling speelt daarbij een belangrijke rol. ‘Door het staal te verhitten en daarna snel af te koelen, krijg je een harde, slijtvaste laag. De moleculen zetten zich dicht op elkaar, wat de levensduur aanzienlijk verlengt.’

Uitdagingen van de moderne hovenier

Alhoewel de klassieke bats al ontzettend lang bestaat, kampt de huidige hovenier met heel andere uitdagingen dan zijn vakgenoot van 75 jaar geleden. Zo is er tegenwoordig meer ondergrondse infrastructuur. Kok: ‘Denk aan *smart irrigation*, pop-upsproeiers, verlichting, kabels voor robotmaaiers. Vaak is er geen duidelijke tekening van waar alles ligt. Daardoor neemt het risico toe dat je met je schep ergens achter blijft haken. Met geïntegreerde opstapjes gebeurt dat niet meer. Raak je met een scherpe schep een kabel, dan kun je die beschadigen en dat is soms onvermijdelijk. Maar blijven hangen achter uitstekende delen, dát kun je nu voorkomen.’

Bovendien zijn in nieuwbouwwijken de tuinen kleiner dan vroeger en is precisie belangrijker

Opstapjes zijn onmisbaar, want ze verdelen de kracht beter en geven veel meer controle.

dan ooit. ‘Je moet de druk beter kunnen doseren,’ zegt Kok. ‘Niet alleen met je handen, maar ook met je voet. Opstapjes zijn dan onmisbaar: ze verdelen de kracht beter en geven veel meer controle.’

Primeur op De Groene Sector Vakbeurs

Op De Groene Sector Vakbeurs in Hardenberg liet De Wit-Korhorn voor het eerst hun nieuwe innovatie aan het publiek zien. ‘We hebben een nieuwe kijk op het ontwerp van de schep ontwikkeld, proefondervindelijk ontstaan door eigen gebruik in onze proeftuinen. Daarmee laten we zien dat werken met de schep nóg makkelijker kan dan het al was.’

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!